

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 9 kwietnia 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.
 Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.
 Administracja otwarta od 8 rano do 8 wieczór.
 Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”.
 Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi roczną rb. 6, półroczną rb. 3, miesięczną kop. 50.
 Za odnośnienie do domu lub przesyłką pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.
 Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie.
 Zmiana adresu 20 kop. TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadstano 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobnie ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.
 Ogłoszenia zamiejscowe: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj. po 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Al. Bielas, Poczek, Tram. Nowy Rynek
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Dama i Han. L. i E. Metz i S-ka.

Teatr Popularny. **Dziś** Dwanaście żon Jafeta. **wiecz.**

The Bio-Express || **DZIS!**
 ZIELONA № 2. **Nadzwyczajny sensacyjny program!**

TWO WISŁA PRZECHOWYWANIE MEBLI w Składach własnych
 Opakowanie i Przeprowadzki Łódź, Piotrkowska 69. Tel. 28-90.
 Warszawa, Marszałkowska № 104. Tel. 88-66.

Jeżeli zalecamy, to tylko coś znakomitego, a tem jest — piwo — **Waldschleschen**
Żądać wszędzie! :: Skład główny Pańska 39.
 TELEFON 11-15.

Dr. S. Prybulski
 Poludniowa 2.
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i dróg moczowych.
Powrócił.

Znakomitej dobroci papierosy
FURORA 10 sztuk 10 kop.
REX
BAJECZNE } 10 szt. 6 kop.
Union w WARSZAWIE poleca
J. Drabikowski, Piotrkowska 103.
 „Żądać wszędzie!”

Czas odnowić prenumeratę.

Dzisiejszy numer składa się z 4-ch kolumn.

Kalendarzyk.
 Wtorek, d. 9 kwietnia 1912 r.
 Dziś: Marii Kleofasowej.
 Intro: Ezechjela Pr. M.

być niższa od płacy minimalnej dla danego okręgu.

Obie strony razem mogą zaproponować rewizję ustalonych płac; rewizja płac na wniosek jednej tylko strony może być przeprowadzona dopiero po roku od ostatniej uchwały komitetu. Prawo to wprowadzone zostało na trzy lata, chyba, że parlament przedłuży je na dalszy okres.

Jeśli w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia prawa nie powstanie komitet, rząd może wydelegować od siebie osoby, posiadające pełnię praw komitetów. Jeśli komitet w ciągu pięciu tygodni nie ustali płacy minimalnej, to jego pełnomocnictwa przechodzą na prezesa komitetu.

Prawo to jest w Anglii pierwszym krokiem na drodze prawodawczego unormowania płacy. Dotychczas podobne prawo wprowadziły tylko Belgia, Australia i Nowa Zelandja.

W Belgii płaca minimalna obowiązuje od roku 1893, 1899 i 1900 w kontraktach publicznych przy wykonywaniu robót przez przedsiębiorców prywatnych dla państwa.

Przedstawiciele robotników angielskich niezadowoleni są z tego, że prawo to nie zawiera żadnych cyfr określonych, zaś właściciele kopalń zaniepokojeni są tem, że prawo nie daje im żadnych określonych gwarancji co do minimalnej ilości węgla, które ma wydobycь górnik, i że obowiązek dowiedzenia, iż robotnik złamał warunki, dające mu prawo do płacy minimalnej, ciąży na pracodawcy.

Obawiają się wreszcie i tego, że zasada interwencji prawodawczej w sferze stosunków zarobkowych może pomalutku rozciągnąć się i na inne gałęzie wielkiego przemysłu.

Zaznaczyć należy, iż prawo to nie ma charakteru przymusowego: właściciele kopalń mogą pracy nie wznawiać, a robotnicy mogą do pracy nie wracać. Prawo to nie przewiduje żadnych kar za naruszenie w przyszłości uchwał komitetów, lub za złamanie umowy najmu.

Wobec tego nowe prawo jest tylko środkiem zaradczym i nie rozstrzyga zasadniczo stosunku między walczącymi stronami.

„Liga samobójców.”

W ostatnich czasach w Petersburgu otruli się kwasem pruskim w Aleksandrowskim szpitalu miejskim dwie siostry miłosierdzia, Jewgratowa i Czestochwałowa.
 Obecnie otrula się w ten sam sposób w tym samym szpitalu trzecia siostra miłosierdzia Michajłowa, położony się na tem samym łóżku, na którym otruli się jej poprzedniczki. Michajłowa liczy lat 21. Zycie, jak pisała w pamiętniku, wydało się jej szarem, pustem, szablono-wym. Na to samo skrzyżły się po-przednie samobójczyńe.

Jakaś przerażająca, straszna i zarazem bezbrzeżnie smutna organizacja! Tam, gdzie—zdawałoby się—wszystko do życia czynnego a śmiałego powstawać winno, tam gdzie ludzi dzielnych przybycia pragną, tam giną z rezygnacją młodzieńcze istnienia.

I dzieje się to jakby na urągowisko w stolicy kraju, który pragnie i czeka odrodzenia; w srodowisku nauki rosyjskiej, tuż obok ciał prawodawczych, pod okiem czujnej na „wszelkie objawy życia” władzy.

Dziwnie bolesny mocą swej ironji objaw życia! Kiedy się słucha lub czyta o tych rzeczach, zdaje się, iż jakaś fantazyjna opowieść, a nie rzeczywiste fakty życiowe.

Kto, w jakim celu, z jakich pobudek zbrodniczą czy bezmyślną ręką pcha młodociane ofiary w otchłanną przepaść bezwoli, apatii, rezygnacji i aż... do grobu je rzuca?

Wśród młodzieży rosyjskiej, oraz wśród samego społeczeństwa dają się zauważyć wielkie odchylenia zarówno w stronę ideowych poświęceń, jak i w stronę nieoczekiwanych zбочeń, jakich nie dostzegamy zgoła u innych narodów.

Wszyscy pamiętamy pełne uniesień poświęcenia dla sprawy wolności ludu i jego oświaty.

Zywo w pamięci naszej stają zjazdy i narady działaczy społecznych rosyjskich „Związek związków”, (organizacje radykalne) z przedstawicielami Polski w sprawie wolnościowej,—i żywą raną boli nas lat ostatnich i dni ostatnich stanowisko części społeczeństwa rosyjskiego względem polaków.

Tamci ludzie — ci ludzie!

Tołstoj, Hercen, Pietrow z jednej strony — i dzisiejsi Rasputin, o. Heljodor z drugiej. Młodzież wyższych zakładów okresu przedrewolucyjnego,—i dzisiejsza akademicka.

Oto są odchylenia, jakie zachodzą w społeczeństwie rosyjskiem. Są one wynikiem zatamowania wszelkich sił żywotnych narodu przez

organizm państwowy, wypływają z braku kultury oraz bezprzykładnej obojętności na sprawy społeczne.

W społeczeństwie, gdzie złote ożywcze promienie słońca tylko na chwilę przyświecają, — w społeczeństwie takim najpiękniejsze latorośle więdną i usychają.

Już literatura rosyjska lat ostatnich stworzyła typy, znamionujące brak woli i niechęć do życia („Mrok” Andrejewa), a dezorganizacyjna mroczakowa „Sanina” Arcybaszewa pchnęła wszak biednego chłopca bezwolnego, do samobójstwa.

To wywarło znamienny wpływ na życie młodzieży rosyjskiej.

Wezbrana fala czynów i uniesień ideowych opadła zbyt nisko, poruszyła męty dna życiowego i zatrąta powietrze miazmatami bezwładu i apatii.

Wprawdzie lepsza część społeczeństwa podjęła akcję ratunkową: stworzono „Ligę obrony życia”, zakrzętnięto się około zabezpieczenia materialnego niezamożnej młodzieży, poczęto tworzyć organizacje towarzyskie, mające wciągać młodzież do pracy społecznej.

Lecz wszystko to raczej w drodze potrzeb, niż w rzeczywistości widzimy.

Sprawa ta ważną — obroną życia młodych, wiośnianych istnień winno zająć się społeczeństwo gorąco, winno wskazać, iż te smutne objawy życia, co z taką rezygnacją śmierć propagują, korzeniami swymi są wrońnięte w grunt dzisiejszego życia państwowego, dzisiejszych stosunków społecznych i stamtąd pierwsze czerpią soki.

Tam gdzie inni nie szanują życia, tam tego życia się nie ceni.

I dopóty idącym w życie młodym istnieniom to życie będzie się wydawało „szarem, pustem, nudnym”, dopóki nie zobaczą oni jasno, że ich praca i dziś i jutro jest potrzebna dla państwa i dla społeczeństwa, że przed niemi jasna świetlana droga współżycia czynnego, że podadzą im dłoń przyjazną i w ogrody owocne życia wprowadzą.

Wtedy życie będzie czynne, wypełnione i owocne.

I miast czarnym śmiertelnym kirem owijać marzycielskie głowy samobójców, w kwiat radości życia zakwitnąć będzie młodość.

Józef Moczulski.

Krajobraz Polski

Wczoraj o godzinie 3 minut 15 po południu odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Krajobraz Polski”.

W estetycznie przybranej zieleni sali Towarzystwa hipotecznego przy ul. Średniej № 19 ustawiono szereg ekranów i gablotek, na których rozmieszczono przeszło 1000 eksponatów wystawowych, podzielonych systematycznie na specjalne działy.

Prócz tego na poprzecznej szczytowej ścianie umieszczono kilkanaście obrazów olejnych przeważnie pędzla tutejszych artystów.

Otworzył wystawę prezes Towarzystwa Krajoznawczego p. Kazimierz Kulwiec, który wobec licznie zebranych zaproszonych gości, przedstawicieli prasy i członków Komitetu wystawowego udzielił szczegółowych wyjaśnień o znaczeniu wystawy w ogólności i znaczeniu eksponatów i ich wartości z poszczególnych działów.

Wobec barwnego i zajmującego wykładu p. Kulwiecia, zebrani tam silnie przekonani się o pożyteczności samej wystawy, jak również i o bogactwie przyrody naszego kraju.

Najdrobniejszy okaz wystawowy, w umiejętnym oświetleniu mówcy, nabierał wysokiej wartości dla każdego, gorąco miłującego kraj swój.

Przemówienie swoje p. Kulwiec zakończył zwrotem, zaznaczającym powodzenie wystawy w Warszawie oraz wyraził przekonanie, że „Krajobraz Polski” tembardziej w Łodzi, mieście sterczących kominów, pozbawionem niemal zupełnie ożywczej tchnienia natury, powinien tem większem języcie cieszyć się powodzeniem.

Ze tak będąc w istocie, można być niemal pewnym, już bowiem wczoraj, w oczekiwaniu na oficjalne otwarcie, tłumy publiczności zalegały przedsiónek wystawowy.

Prezesa Łódzkiego Oddziału polskiego Towarzystwa krajoznawczego, nie

mogąc być obecnym na wystawie, nadał gratulacyjną depeszę, którą odczytał wice prezes, p. Lenartowicz.

Należy nadmienić, że po skończonym, wyczerpującym wykładzie p. Kulwiecia zebrali dziękowali mu z zapałem oklaskami.

O godz. 4 i pół po poł. wystawę otwarto dla szerszej publiczności.

Jak już poprzednio wspomnieliśmy, wystawa otwarta będzie codziennie od 10 rano rano do 10 wiecz. i będą na niej również udzielane wyczerpujące objaśnienia przez członków komitetu.

Yang.

Wiadomości ogólne.

○ Niemieszajew ministrem. W Kijowie otrzymano wiadomość, że w najbliższej przyszłości b. naczelnik kolei Południowo-Zachodnich, Niemieszajew, mianowany będzie ministrem komunikacji na miejsce Ruchłowa.

○ Z ruchu przedwyborczego. „Russk. Słowo” donosi z dobrego źródła iż prace III Dumi zostaną zakończone w drugiej połowie maja wybory do IV Dumi pierwszego stopnia odbędą się we wrześniu, wybory drugiego stopnia w październiku, a IV Duma zostanie otwartą na początku listopada.

Ze świata.

□ Choroba papieża. Jak donosi „Secolo”, Pius X znów zachorował. Stan chorego budzi obawy poważne.

Już zapowiedz, że papież nie odprawi w poniedziałek Wielkanocny, jak co-rocześnie, nabożeństwa w katedrze św. Piotra przed zgromadzonymi wiernymi, lecz w kaplicy prywatnej, wskazuje niedomaganie poważne.

□ Ujęcie rabusiów samochodowych. Według doniesienia „Figara”, policji kryminalnej udało się wreszcie wpaść na ślad dwóch rabusiów samochodowych, Garniera i Bonnota. Obaj mają być podobno w Paryżu, gdzie ich wczoraj parokrotnie widziano. Policja wydała najrozmaitsze zarządzenia celem możliwie najszybszego schwycenia zbrodniarzy, zachowuje jednakże zupełne milczenie wobec prasy, aby nie spłoszyć bandytów.

Z Cesarstwa.

△ Rasputin. W Petersburgu wielkie wrażenie wywołała wiadomość, jakoby prezes ministrów, Kokowcew, zabronił Rasputinowi opuszczać wieś Pokrowskoje, stałe miejsce jego zamieszkania.

Z LITWY I RUSI.

× Przed wyborami. Według pogłosek, żydzi białostocky zamierzają wystawić kandydaturę na posta do Dumi Zellkmana, żyda, redaktora „Gołosu Białostoka”.

× Sprawa Bejlisa. Sprawa Bejlisa, podejrzanego o zamordowanie Juszczyńskiego, rozważana będzie w Kijowie w końcu maja r. b.

KRONIKA.

= (y) Na rynku bawelnianym panuje silny nastrój. Wobec złego stanu pogody w Stanach Zjednoczonych spodziewana jest wyżka cen bawelny.

= (y) Odrzucony projekt. Ze względów strategicznych ministerjum nie zgodziło się na zatwierdzenie projektu budowy szerokotorowej linii kolejowej Łódź—Łęczycza—Płock—Rypin.

= (h) Ze Zgromadzenia kupców m. Łodzi. Adwokat petersburski Zgromadzenia kupców m. Łodzi zawiadomił urząd starszych, że decyzja moskiewskiego sądu handlowego o utworzeniu administracji dla firmy

„Ptaszników” w Odesie była po raz ostatni ogłoszona w „Senatskich Wiadomościach” 22 marca st. st., termin więc zgłoszenia protestów przeciwko tej decyzji upływa d. 30 marca st. st. Po bliższe informacje w tej sprawie należy się zgłaszać do biura zgromadzenia kupców m. Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 87.

= (y) Przed wyborami. Gubernator piotrkowski otrzymał od ministerjum spraw wewnętrznych wyjaśnienie, że nieruchomości, znajdujące się poza obrębem miasta nie dają właścicielom prawa do udziału w zjeździe wyborców miejskich, nawet w tym wypadku, gdy nieruchomości poza miejskie, na zasadzie prawa z dnia 6 czerwca 1910 roku, obciążone są podatkiem pobieranym od nieruchomości miejskich.

= (y) Zaproszenie na zjazd. Miejscowe Stow. pracowników handlowych (Długa 45) otrzymało od zarządu Stow. pracowników handl. w Petersburgu zaproszenie do udziału w czwartym wszechrosyjskim zjeździe towarzystwa pomocy pracowników handlowo-przemysłowych. Zjazd ten zwołany ma być w lipcu.

= (a) Wstrzymanie dodatków do pensji. Z rozporządzenia naczelnika łódzkiej dyrekcji naukowej, p. Bielajewa, magistrat wstrzymał wydawanie urzędnikom magistratu dodatków do pensji, płaconych z funduszy komisji szkolnych do specjalnego rozporządzenia.

= (z) Studja nowej odnogi kolejowej. Tow. akcyjne Karola Szejbiera uzyskało pozwolenie gubernatora piotrkowskiego na przeprowadzenie studjów linii podjazdowej kolei szerokotorowej od swoich zakładów przemysłowych przez grunty wsi Zarzew do odnogi kolei fabryczno-łódzkiej w Koluszkach.

= (y) Emigracja do Palestyny. W tych dniach emigruje z Łodzi do Palestyny grupa złożona z 25 osób.

Dziś emigranci mają się zebrać w celu omówienia planu podróży.

= (y) W gimnazjum rządowym. Egzaminy wstępne przy miejscowym gimnazjum rządowym dla dziewcząt, odbywać się będą w roku bieżącym wyłącznie do I klasy. Egzaminy na świadectwo i egzaminy ostateczne odbywać się będą tylko w maju. W sierpniu wyłącznie egzaminy wstępne. Prośby o dopuszczenie do egzaminów w maju przyjmowane będą do 14 maja.

= (h) Wystawa rzemieślniczo-przemysłowa. Podanie zarządu resursy rzemieślniczej o udzielenie pozwolenia na urządzenie w Łodzi wystawy rzemieślniczo-przemysłowej, gubernator piotrkowski przesłał z bardzo przychylną opinią do głównego naczelnika kraju.

= (h) Odwołane wloty. Wyznaczone na wczoraj, po południu, na polu wysłigowem w Rudzie Pąbanickiej wloty hr. Scipio del Campo nie doszły do skutku, z powodu silnego wiatru.

Wloty mają się odbyć dzisiaj, oczywiście, jeśli na to pogoda pozwoli.

= (g) Z teatru „Odeon”. Cieszący się nadzwyczajną frekwencją podczas ubiegłych dni świątecznych, teatr „Odeon”, programem swym w zupełności zasłużył na uznanie.

Dbaly o dobór pokazów zarząd postarał się na bieżący tydzień o obrazy jeszcze bardziej interesujące, między którymi, na wyjątkowe wyróżnienie zasługuje rozgłosny dramat współczesny w trzech częściach p. t. „Apasz” w wykonaniu art. teatru Eleonory Duse w Rzymie. Obraz powyższy demonstrowany będzie od dziś.

Nad program „Anioł śmierci”, obraz z natury.

= (s) Co może konkurencja. Onegdaj wieczorem rozbito szybę wystawową wartości 125 rubli w mleczarni Świeczki przy ul. Cegielnianej nr. 36.

Szkodliwego psotnika przytrzymaono i odprowadzono do cyrkułu. Okazało się iż jest to Hirsz Dawidowicz. Tro-maczył się on, iż wybił szybę w mleczarni będąc podmówiony przez konkurentów Świeczki.

WYPADKI W ŁODZI

= (a) Katastrofa budowlana. Wskutek gwałtownej wichury, jaka panowała w ubiegłe święta nastąpiła katastrofa, narazająca na dotkliwie straty

firmy „S. Hessen i A. Manitius”, która w roku bieżącym poniosła już ogromne straty wskutek pożaru.

Jak wiadomo, przed spalaniem się zakładów drukarsko-litograficznych tej firmy, litografja mieściła się w budynku trzypiętrowym, specjalnie wynajętym przez firmę od Lejby i Etlimat. Głowińskich przy ulicy Pańskiej nr. 85, wtedy, kiedy inne zakłady mieściły się na własnej posesji pod nr. 87. Po pożarze litografję przeniesiono do budynku 1 piętrowego szerokości 12 okien, stojącego pod ścianą, ocalałą z pogorzeli.

W niedzielę, o godz. 5 po południu wskutek gwałtownej wichury ściana taruneja nagle, zasypując gruzami budynek jednopiętrowy, gdzie mieszczą się maszyny litograficzne. Skutki były straszne. Spadające gruzy przepołowiły budynek na dwie części, niszcząc go na szerokość 4 okien.

Gruzy zniszczyły całe urządzenie litografji, dwie maszyny, ogromne zapasy papieru, oraz wiele wykończonych obstatunków.

Straty, spowodowane katastrofą, wynoszą z górą 20,000 rubli.

= (p) Ostrucia. Przy ul. Konstantynowskiej nr. 10 Tymolej Bussof, lat 48, bez zajęcia, z niedzy otruł się karbolem. Przybyły lekarz Pogotowia zastał już tylko stygnące zwłoki.

= (p) Bójka. Przy ul. Brzezińskiej nr. 98 August Roj stróż, lat 31 i Jan Czech, agent policyjny, lat 25, we wzajemnej bójce zadali sobie rany głowy i czoła jakimś tępem narzędziem.

= (a) Samobójstwo. W mieszkaniu własnem przy ulicy Borysza nr. 13, w celu samobójczym poderżnął sobie gardło scyzorykiem Samuel Szulc, lat 64.

Zanim przybył wezwany lekarz Pogotowia nieszczęśliwy zmarł.

= (p) Energiczny stróż. — Przy ul. Milsza nr. 27 stróż domu zadał kilka ran w głowę tępem narzędziem Oskarowi Henzelowi, lat 27, z zawodu introligatorowi.

= (p) Z głodu. Przy ul. Benedykta uległ zupełnemu wyczerpaniu z sił z głodu robotnik bez zajęcia Józef Hlepa, lat 48.

Róg Karola i Piotrkowskiej, padł z głodu na ulicy robotnik bez zajęcia Edmund Kruszynski, lat 31.

= (a) Śmierć z przejechania. W sobotę po południu powóz, pędzący całym pędem wpadł na jakiegoś przechodzącego naprzeciw domu nr. 34 na ulicy Nowomiejskiej. Nieszczęśliwy dostał się pod kopyta konskie, a następnie i kota powozu, które przeszły mu przez głowę. Na krzyk stratiowanego zbiegli się przechodnie i poblizki posterunek policyjny. Do stratiowanego zaś zawezwano Pogotowie. Przybyły lekarz udzielił nieszczęśliwemu pierwszej pomocy poczem w stanie nieprzytomnym odwiózł go do szpitala Poznańskich.

Jak się okazało przejechanym by-handlarz Jankiel Markiel, który zmarł w drodze do szpitala nie odzyskawszy przytomności.

Właściciela powozu niejakiego A. X. odstawiono do cyrkułu, gdzie o zajściu spisano protokół który skierowano na drogę sądową.

= (p) Bójki i napady. Ubiegłe dni świąt obitowały jak zwykle w szereg dość krwawych bójek i napadów.

= (a) Na gorącym uczynku. W sobotę po południu, do mieszkania dyrektora teatru „Urania”, p. Teodora Junod, przy ul. Cegielnianej nr. 34, zakradli się złodzieje. Rzemieślników zauważają powracającą do domu żonę p. J. Na wśczyły przez nią alarm zbiegli się sąsiedzi i złodziejów przytrzymałi, oddając ich w ręce policyi. Są to pobytowi złodzieje Leon Antczak, Szaja Rosenblum i Chaim Lebenhardt.

= (z) Pożar. W niedzielę, o godz. 11 i pół w nocy, w posesji nr. 14 przy ulicy Starobrzezińskiej, z niewiadomej przyczyny wynikł pożar. Zapalony się komórki drewniane, napełnione materiałem opałowym i różnemi innymi, łatwopalnemi rzeczami. Ogień, podsy-cany silnym wiatrem, rozszerzył się szybko na całe komórki i zagrażał sąsiednim budynkom.

Na ratunek pospieszyły straży miejska, oraz 1 oddział straży ochotniczej i w półtorej godziny pożar ugasiły. Komórki spłonęły niemal doszczętnie. Straty wynoszą kilkaset rubli.

= (x) Drobnny ogień. W nocy z soboty na niedzielę, o godz. 12 m. 10

przy ulicy Widzewskiej pod nr. 45 w jednym z mieszkań zapaliła się szafa z garderobą.

Ogień stłumiła straż miejska.

— (a) **Wichura.** W święta ubiegłe, a mianowicie z soboty na niedzielę i z poniedziałku na wtorek w mieście naszym szalała gwałtowna wichura. Siłą wiatru zostały pozrywane szлды i przewracane parkany; na placu cyklistów przy zbiegu ul. Przejazd i Mikołajewskiej, na posesji nr. 78 przy ul. Nawrot; na placu przy ul. Wodnej i Nawrot; na posesji nr. 31 przy ul. Nawrot, oraz w kilku jeszcze miejscach.

Wichura zerwała duży sztyl szkoły p. Szulca z domu nr. 121 przy ul. Piotrkowskiej i przeniosła go przez 3 piętra w kamienicę i rzuciła na ul. Wólczańską.

Szkody wyrządzone przez wichurę są dość znaczne.

ZAMIEJSCOWA.

— (x) **Z kolejki zgierskiej.** Od piątku ubiegłego na kolejke zgierskiej kursuje w dni powszednie 5, a w dni świąteczne 8 pociągów. Dotąd w dni powszednie kursowały na tej kolejce 4 pociągi, w dni świąteczne zaś 6. Obecnie z krańcowych stacji pociągi odchodzą co 15 minut w dni powszednie, a co 10 minut w dni świąteczne.

— (x) **Aresztowanie.** W Zgierzu aresztowano Franciszka Jagielskiego pod zarzutem kradzieży geśi u Rubinstejna.

— (z) **Przedstawienia w Zgierzu.** Przybyła do Zgierza na gościnne występy trupa S. Sarnowskiego, dała podczas świąt ubiegłych w sali Towarzystwa śpiewaczego „Lutnia“ kilka przedstawień.

— (x) **Zatamowanie ruchu.** W sobotę około godz. 11 wieczorem, na kolejke zgierskiej, w lesie za remizą, skutkiem zwalenia się na tor sosny przydrożnej, ległej pod naporem burzy, komunikacja odbywała się z przesiedaniem dopóki przybyli z remizy robotnicy nie poprzetrzynali zapory i nie usunęli jej z toru.

— (z) **Wichura.** Szalejąca w piątek, sobotę i niedzielę wichura pozostawiła po sobie tu i owdzie dowody niezwykłej swej siły. We wsi Modrzew pod Dobrą, wichura zwała wiekową sosnę, w Radogoszczu na tak zwanej kolonii niemieckiej w posesji Tęschich, runęła na drogę i zalarasowała przejazd wielka wierzba, przy szosach zgierskiej i strykowskiej leży kilka topoli zwalonych burzą. W lasach również wiele drzew mniejszych i większych legło pod naporem burzy. Z powodu wichury ucierpiało też wiele budynków w zagrodach włościańskich i to już po raz drugi w ciągu ostatnich dwóch tygodni.

Ze sceny i estrady.

Teatr Popularny.

Z kancelarii teatru komunikują nam co następuje:

— Dziś wieczorem odegrana będzie wesoła komedia ze śpiewami w 4 aktach „12 żon Jafeta“.

— Jutro, we środę, „Róża Bernd“ sztuka w 5 aktach Hauptmana z panią Bolesławską w roli Róży.

— We czwartek i piątek „Zbrodnia i kara“ sztuka w 7-miu aktach Dostojewskiego.

W sobotę po południu po cenach najniższych „Żywy trup“ L. Tolstoją na ogólne żądanie.

W przygotowaniu dwie nowości z repertuaru klasycznego, w których wystąpi gościnnie znakomita art. dramatycz. sceny krakowskiej St. Wysocka, a mianowicie, jako Balladyna w tragedji Stowackiego i jako Elektra w sztuce Hofmansthal.

Koncert W. O. S.

Na poniedziałek dnia 15 b. m. zapowiada nam swą gościnę drużyna artystów warsz. orkiestry symfonicznej pod batutą Zdzisława Birnbauma z udziałem znanego pianisty polskiego Henryka Melcera.

Koncert ten ściągnie niezawodnie tłumy melomanów. Będzie to bowiem benefis dyrektora Birnbauma i przedostatnia w tym sezonie gościna orkiestry.

Bilety są już do nabycia w kasie sali Koncertowej.

Przedstawienia dla naszych abonentów.

Na 30-te z rzędu przedstawienie dla naszych prenumeratorów

w teatrze Popularnym,

które odbędzie się **we czwartek 11 Kwietnia r. b.** wybraliśmy wstrząsający i pełen obserwacji życiowej dramat Dostojewskiego p. t.

Zbrodnia i Kara

z p. Mielewskim w roli głównej.

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego.

List Macocha

do mieszkańców Częstochowy.

W tych dniach jeden ze znanych ze swej działalności publicznej częstochowian otrzymał zupełnie niespodziewanie list z Piotrkowa i, tworzywszy kopertę, ze zdziwieniem znalazł w niej cały arkusz papieru, zapisany dużym, równym i kaligraficznym piśmem, pod którym widnieje podpis Damazego. Pierwszą stronę arkusza zdobi winiętka, wyobrażająca widok świątyni Jasnogórskiej od ul. Kamienic z podpisem: „Pamiętka z Jasnej Góry“.— na ostatniej zaś, czyli po złożeniu arkusza — zewnętrznej, widnieje stempel ukośny: „P. T. prosmotrieno“ (Wieżenie piotrkowskie — przejrane).

Treść listu

(dosłowna bez żadnych zmian)

Szanowny Paniel

Pragnę całym sercem przeprosić moich byłych przyjaciół, znajomych i szanownych mieszkańców miasta Częstochowy, a nie mając sposobu na to, gdyż pisać do każdego jest niemożliwe, więc udaje się do Ciebie Szanowny i Panie, wierzę, że mi swego pośrednictwa nie odmówisz i prośbę biednego więźnia przyjmiesz.

Wiem i jasno widzę, jaką ranę zadatem społeczeństwu, ale to się stało nie rozmyślnie, lecz tłumaczeniu memu na ziemi nikt nie powierzy.

Gorszońo się, że to kapłan tak nisko upadł, a przecież, że ktoś został

W środę, dnia 10 b. m. jako w rocznicę zgonu

b. p. Salomona Landau

odbędzie się o godzinie 11 i pół, przed południem w synagodze Tow. „Talmud — Tora“ przy ul. Średniej № 46/48 nabożeństwo żałobne, na które krewnych i przyjaciół zmarłego niniejszem zaprasza

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa „Talmud-Tora“

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w oddaniu ostatniej posługi naszej nieodżałowanej Matce i Siostrze

b. p. Aleksandrze Einbild

składamy serdeczne „Bóg zapłać“

Dzieci i Rodzina.

ksiedzem, natury ludzkiej nie zmienił. Duchowi bowiem wzięci i wybrani są z pośród ludu, z wadami i podlegli ludzkim krewkościom i ułomnościom, więc i ja miałem nieszczęście upaść, jako człowiek grzeszny, bo któż z ludzi jest bez grzechu?

Nie będę się usprawiedliwiał, bo tylko jeden Bóg mocen jest mię usprawiedliwić i oczyścić. On zna me serce i wie, co uczyniłem, a czego nie...

Kościół św. się nie zachwiał, a mocniej jeszcze stoi, gdyż bramy piekielne go nigdy nie zwyciężyła, a Bóg z tego zła dużo dobrego wyprowadził, tak dla Kościoła jak również i dla społeczeństwa.

Najpokorniej proszę byłych moich przyjaciół, znajomych i szanownych mieszkańców Częstochowy, nie patrzcie na czyny dawnego grzesznego człowieka i nie potępijcie go, ale spojrzycie na moją pokutę i cierpienia. Patrzcie, że ten człowiek poznał, jak nisko upadł i żałuje swego zapomnienia w życiu, i we łzacz pokuty ściele się u nóg Waszych i całego społeczeństwa i prosi miłosierdzia i przebaczenia, a Bóg wszystko mi darować już raczył i że pokutę tak straszna przyjmie jako zadość uczynienie za grzechy, bo będzie w niebie większe wesele nad jednym pokutującym grzesznikiem, niż nad dziewięćdziesiąt dziewięciu sprawiedliwych, którzy pokuty nie potrzebują. Miłosierdzie Boże bez granic! — (To ostatnie zdanie dopisane drobniejszym piśmem tak, aby się zmieściło między wierszami — widocznie po napisaniu całego już listu — Przep. Red.).

Proszę módlcie się eza mnie i proście Boga o łaskę wytrwałości do końca w pokucie.

Racz przyjąć, Szanowny Panie, od biednego więźnia podziękowanie za okazaną pomoc.

Pełen szacunku

śluga

b. ks. Damazy Macoch.

Piotrków, 28. 3. 1912.

TELEGRAMY.

Tel. Ag. Pet.

Skon ekonomisty.

Petersburg, 8 kwietnia.—Nocy dzisiejszej zmarł profesor instytutu politechnicznego Iwanukow.

Rosjanie w Persji.

Moszed, 8 kwietnia.— Mute-wal-basza, zarządzający grobowcem Imam-Rizy, w liście do konsula rosyjskiego zapewnia, że w świątyni pozostało wszy-

stko nietknięte, składa podziękowanie i podnosi subordynację wojska rosyjskiego, zaznaczając, że w ciągu trzech miesięcy przebywania w Meszhedzie żołnierzy rosyjskich żadne prawo nie zostało narażone na szwank a ludność jest zadowolona.

Pogłoska

Łwów, 8 kwietnia. — Według pogłoski, marszałek Baden zamierza zrzec się swego stanowiska. Jako kandydatów wymieniają Korytowskiego, Abrahamowicza i Tarnowskiego.

Telegramy własne

„Now. Kurjera Łódzkiego“.

Bezrobocie.

Łondyn, 9 (4)—Strajk górników wywoła prawdopodobnie rozdzielenie w partji socjalistycznej, gdyż wskutek różnych dysonansów wśród przywódców. Partja pracy oddzieli się od zjednoczenia górniczego. Liczba zgłaszających się z powrotem do pracy w kopalniach Walji, stale wzrasta, natomiast górnicy szkoccy wciąż jeszcze opierają się uznaniu prawa o zarobkach minimalnych. Ci mogą jeszcze wytrwać czas jakiś w strajku, rozporządzają bowiem znacznymi funduszami strajkowymi.

Wielu przewodców górniczych oświadczyło rządowi, iż użyją wszelkich środków, aby nakłonić robotników do powrotu do pracy. W Bristolu powrócili do pracy wszyscy robotnicy.

Łondyn, 9 (4)—Księża Walji ofiarowali na rzecz głodujących robotników kwotę około 5000 rubli.

Wojna.

Rzym, 8 kwietnia. — Według doniesienia dziennika „Tribuna“, włoskie władze celne zatrzymały dwa samoloty francuskie, przeznaczone dla wojsk tureckich.

Wilhelm autorem.

Paryż, 8 kwietnia. Jak donosi paryski „Ex-gelsior“ — cesarz Wilhelm II napisał sztukę, pod tytułem „Rodzina“, która będzie wystawiona w Poczdamie

D-r medycyny

Władysław Hertzberg

ordynuje od 1-go Maja w Marjenbadzie Haus „Schwarzer ADLER“.

2007—12—1

Casino

Od dziś do piątku 12-go kwietnia włącznie

Między innymi

MAMZELLE NITOUCHE

Komedja w 2-ch aktach ze specjalną muzyką.

Geny popularne. Orkiestra koncertowa „SEKSTETT“

Tylko w Casino!!

ODEON

Od Wtorku

Między innymi

Od Wtorku

APASZ

znovu pierwszorzędna sensacja w 3ch aktach a) Tancerka Kleo. b) Czerwona róża c) Ostatnie życie

Nad program

Anioł śmierci

piękna legenda w kolorach.

RUBNIT

powinien być w każdym domu, w 15 minut pierze najbrudniejszą bieliznę.

Pokazowe pranie codziennie w Łodzi — przy ul. Cegielnianej 27, od 5—7 po południu. 1900—15—1

LOKAL FABRYCZNY

składający się z dwóch sal 30X11 z treplem i elektrycznym połączeniem, zaraz do wynajęcia, w domu Kleindinst Lipowa № 71, róg Andrzeja. Bliższe szczegóły u

H. Neumana Piotrkowska № 89.

FAGOSOL

jest według opinii powag naukowych i lekarskich, jedynym środkiem przeciw chorobom płuc, który przewyższa wszystkie inne podobne preparaty. Każdemu kto cierpi na choroby płuc, jak: gruźlica, chroniczny bronchityzm, kaszel i kto pragnie wyleczyć się gruntownie z tych chorób, radzimy bez wahania stosować „Fagosol“, który przy swych znakomych własnościach leczniczych nie wywołuje żadnych objawów ubocznych

Cena flakonu tylko 1 rb. 20 kop.

Skład główny: Ludwik Spiess i Syn, Piotrkowska 107. Przedstawiciel: Towarzystwo „CHEMIKOL“ Warszawa, Dzika N. 5. Ządać we wszystkich aptekach. r1933—4—1

Pensjonat w Inowłodzu

nad rzeką Pilicą.

Opieka dla pańien zapewniona. Wiadomość Łódź Pańska № 58 m. 8, od godz. 11-ej do 1-ej i od 3-ej do 5 p. p.

A. Purmanowa.

BALSAM BORMANI

wszystkim znany środek domowy do zewnętrznego użytku PRZY

REUMATYZMIE I ŁAMANIU

w KOSCIACH

Cena za flakon 1 rb.

Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych

Wstrzegać się podrabiań

Prawdziwy tylko z napisem na etykietach

Skład główny na cnie Rosji Eugenjusz Beyer Moskwa, Pokrowska, d. Arbatskich.

Mikołajewska 42

Dzisiaj i codziennie otwarty od 11 r. do 11 wieczór

1-szy w Rosji ze względu na obfitość okazów

ZWIERZYNIĘC M. L.

Bogata kolekcja: zwierząt, ptaków i gadów ze wszystkich stron świata

1-szy raz w Łodzi.

Rzadki egzemplarz Gnu półkoń i półbyk.

Codziennie od 3-6 i 9 godz. wielkie przedstawienia z trełowanymi 11 lwami, tygrysem, białym niedźwiedziem, stonem, małpami, papugami, psami, i in.

W Soboty, Niedziele i święta przedstawienia od 1-ej p. poł. co każde 2 godziny. Ceny od 25 kop. do 95 kop.

Po gruntownem — w Parku Miejskim w drugiej święto odnowieniu lokalu Wielkiej Nocy,

t. j. 8 kwietnia r. b. zostaje otwarta

MLECZARNIA i CUKIERNIA pod dyrekcją nowego Zarządu. róg Benedykta. Rynikowski.

winogronowy koniak Aslanowa

Do nabycia wszędzie.

Absolutnie naturalny najlepszy pod względem gatunku.

Lyrk A. Devigné.

We Wtorek dnia 9-go kwietnia 1912 r.

Wielkie świąteczne wieczorowe Przedstawienie
Udział bierz cała trupa.

Dalszy ciąg

międzynarodowego SCHAMPJONATU

WALKI francuskiej

DZIS 3 WALKI

Powtórzenie walki rozstrzygającej

Władysław ZBYSZKO — Rissbacher
Cyganiewicz — Szampjon świata
Student uniwersytetu Wiedeńskiego

Walka rozstrzygająca

Strenge — Silberstein
Szampjon świata — Ryga

Walka rozstrzygająca

Kolotin — Schwaplis
Rosja — Poznań

Szczegóły w programach. Początek o g. 8 i pół w

SOLEC

Sezon od 7 (20) maja do 7 (20) Września.

Zakład Wód Mineralnych Siarczano-Słonych,

znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, nerwobólach, chorobach skórnych przynioście w jego najcięższych postaciach i powikłaniach.

Ceny niskie pokój wraz z całkowitem utrzymaniem od 60 rb miesięcznie w pierwszym i ostatnim sezonie ceny mieszkań zakładowych o 25 procent tańsze

Dojazd przez stację kolejową Kielce zjazd powozami w 6—9 godzin lub samochodem odchodzącym o godz. 9 rano w 4—5 godzin do Zakładu

Informacji prospektów broszur itd. eia gratis Zarząd Solea poczta Stopnica gub Kieleckiej. r2014—6—1

TYLKO

ZNAKOMITA PASTA

ONLY

KONSERWUJE OBUWIE I NADAJE MU TRWAŁY

OOOO POLYSK OOOO

ZADAĆ WSZĘDZIE!

DARMO

FLAKON pięknej wody kolońskiej

otrzymuje każdy prawie darmo tylko za 5 kop. Wielki wybór perfum krajowych i zagranicznych. Skład apteczny ulica Zawadzka 10

E. WOLLMAN.

PATENTY
NA WYNALEZKI MODELE I MARKI FABRYCZNE
GOLDMAN I ELLENBAND
WARSZAWA, LESZNO № 8. Telefon № 228.

Za rubli

7-11-12

można kupić gramofon gwarantowany i z dobrą membraną. — płyty najnowsze, nadeszły po cenie zniżonych. Długa 6 1/2

róg Benedykta. Rynikowski.

FUTRA

przyjmuje się

na letnie przechowanie.

A. Bromberg

PIOTRKOWSKA № 31.

TELEFON 12-84.

Woda ze źródła

GRANDE

SOURCE

W VITTEL (FRANCJA)
Poleca się cierpiącym na
PODAGRE,
KAMIEN MOCZOWY,
REUMATYZM.

Sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych

PATENTY WYNALEZKI
MARKI MODELE
FABRYCZNE
IZDOLWENSTEIN
EGZ. 1901
PETERSBURG, MEWSKY PRIG. TEL. 48-94

Dr. I. Silberstrom

mieszka obecnie na Zawadzkiej № 12. Choroby skóry, włosów, i weneryczne. Radykalne usuwanie szpeczących włosów.

Przyjmuje, od 11 i pół, od 2 i pół po poł. od 5 i pół, do 8 i pół, wiecz. Dla pań od 4 i pół, do 5 i pół. W niedzielę do 3 po poł.

Dr. Eugenia Kerep-Gerszuni
Choroby kobiece.

Ulica Piotrkowska 121, przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedzielę od godziny 9 do 12 rano. Telef. 12-03 r1123 0 0

Ogłoszenia drobne.

Fortepian w dobrym stanie do sprzedania. Dzielnia 31 m. 6

Pianino, gramofony, płyty, najtaniej na raty. Chodkowski, Mikołajewska 25. 2061—4

Sklep spożywczy do sprzedania. Srebrzewska 31. 2089—2

2 pokoje z kuchnią od zaraz 2 a 5 pokojów z wygodami od lipca do wynajęcia, wiadomość ulica Mikołajewska № 102. 2084—6—1

Zaginat paszport, wydany z magistratu m. Łęczyszki, gub. kaliskiej, na imię Franciszka Hoffmana. 2083—1

Zaginat paszport, wydany z gminy Łazisko, pow. brzezińskiego, gub. piotrkowskiej, na imię Aleksandra Majdy. 2090—8

KUPIĘ DOM

w ŁODZI

w cenie 30—50.000 rub. Łaskawe oferty z podaniem ceny, dochodu oraz warunków proszę składać w Domu Handlowym L. i E. MEZEL i S-ka Łódź, Piotrkowska 102. sub. DOM.

Dr. E. Szyldkret

Akuszeria i choroby kobiece. Zachodnia 36 m. 7 także wejście z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski) Godz. przyj. 10 1/2—12 rano i 4 1/2—7 po